

Ársreikningur

SORPA bs.

2020

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Áritun óháðra endurskoðenda	6
Rekstrarreikningur 2020.....	8
Efnahagsreikningur 31. desember 2020.....	9
Sjóðstreymi 2020.....	11
Skýringar.....	12
Fylgigögn með ársreikningi 2020.....	21

Stjórn SORPU bs.:

Líf Magneudóttir, stjórnarformaður

Ágúst Bjarni Garðarsson, varaformaður

Birkir Jón Jónsson, stjórnarmaður

Bjarni Torfi Álfþórsson, stjórnarmaður

Kolbrún Þorsteinsdóttir, stjórnarmaður

Jóna Sæmundsdóttir, stjórnarmaður

Framkvæmdastjóri:

Jón Viggó Gunnarsson

Kjörnir endurskoðendur

Grant Thornton endurskoðun ehf.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Aðalstarfsemi SORPU bs. er að annast meðhöndlun úrgangs.

SORPA gegnir lykilhlutverki þegar kemur að hringrás úrgangsefna, til dæmis lífúrgangs. Framleiðsla á moltu og metani gerir kleift að endurheimta næringarefni og orku sem verða til við niðurbrot úrgangsins. Að hætta að urða lífúrgang er ein mikilvægasta aðgerðin sem völ er á þegar kemur að loftslagsmálum því aldrei er hægt að fanga allt metanið sem verður til í haugnum þrátt fyrir söfnun hauggass á urðunarstað.

Metan er um 60% af hauggasinu og hefur mun hærri hlýnunarstuðul en koltvísýringur og er að minnsta kosti 25 sinnum öflugri gróðurhúsalofttegund. Næringarefnin í moltunni geta svo orðið öflugur liðsauki við skógrækt eða landgræðslu og þannig hjálpað til við að binda koltvísýring. Nýting metans í stað jarðefnaeldsneytis dregur jafnframt úr losun gróðurhúsalofttegunda, auk þess sem það stuðlar að nýtingu á innlendu og vistvænu eldsneyti í stað innflutts jarðefnaeldsneytis.

Nytjamarkaður Góða hirðisins, sem selur notaðan húsbúnað, og Efnismiðlun Góða hirðisins, markaður fyrir notaðar byggingarvörur, viðhalda hlutum í hringrásinni og gefa þeim lengri líftíma. Það ætti að vera forgangsmatariði að koma í veg fyrir að efniviður verði úrgangur og þessi þáttur starfsemi SORPU mun fá enn meira vægi í framtíðinni. Mikilvægt er að efla endurvinnslustöðvarnar því sem stendur er smæð þeirra og aðstaða takmarkandi þáttur á flestum stöðvum. Enn fremur þarf að skoða ný viðskiptamódel og styðja við nýsköpun, m.a. með því að veita aðgengi að efnivið.

SORPA sendir fjölmarga úrgangsflokka til endurvinnslu. Endurvinnsla dregur almennt úr notkun auðlinda og henni fylgir minni orku- og vatnsnotkun, betri nýting hráefna sem viðhaldast lengur í hringrásinni, og minni útblástur gróðurhúsalofttegunda. Lykillinn að því að vara eða umbúðir séu endurvinnanlegar ræðst þó ekki hjá SORPU nema að litlu leyti. Mestu skiptir val á hráefni á hönnunarstigi vöru/umbúða og að það sé endurvinnanlegt. Þarna getur SORPA fyrst og fremst haft áhrif með fræðslu. SORPA tekur einnig þátt í þróunar- og rannsóknarverkefnum sem hafa það að markmiði að finna hráefnum sem felast í úrgangi nýja og betri farvegi.

Rekstur og afkoma:

Samlagið fór í gegnum endurskipulagningu á fyrri hluta árs 2020. SORPA er að ganga í gegnum mikla umbreytingu á viðskiptalíkani sínu með gangsetningu GAJA og þeirri ákvörðun að hætta að urða í Álfsnesi. Þessar breytingar krefjast nýrra starfshátta og þekkingar. Með það að leiðarljósi var skipuriti samlagsins breytt þannig að það endurspegladi betur þarfir SORPU á sviði innkaupa,- umhverfis-, verkefna- og framleiðslustjórnunar. Vonast er til að þessar breytingar skili sér í betri rekstri og markvissari fjárfestingum.

Fjárfestingaverkefni fóru fram úr áætlun og til að tryggja framgang þeirra greiddu eigendur stofnframlög til samlagsins. Nú vinnur samlagið að enn frekari aðgerðum til að tryggja betur rekstrargrundvöll þess og tók m.a. ný gjaldskrá gildi 1.1.2021 sem liður í þeim aðgerðum.

Ársreikningurinn er í öllum meginatriðum gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Samkvæmt rekstrarreikningi nam tap samlagsins 144,1 millj. kr. á tímabilinu. Eigið fé samlagsins í lok tímabils nam um 4.165,4 millj. kr. en nam um 3.809,6 millj. kr. í byrjun tímabils. Að öðru leyti vísast til ársreiknings varðandi fjárhagsstöðu samlagsins, rekstur þess á liðnu tímabili, ráðstöfun taps og annarra breytinga á eiginfjárfestingum.

Ársverk hjá samlaginu voru 113 og launagreiðslur samlagsins námu um 1.098,4 millj. kr. á tímabilinu.

Kynjahlutfall stjórnar er jafnt, 3 konur og 3 karlar.

Þróun í starfsemi félagsins og markverðir atburðir:

Síðastliðin tvö ár hefur samlagið verið með tvö stór verkefni í vinnslu þ.e. byggingu á gas- og jarðgerðastöðinni GAJA ásamt því að Móttöku- og flokkunarstöðin í Gufunesi var stækkuð og umfang tækjabúnaðar tvöfaldað. Verkefnin voru kláruð á rekstrarárinu og bæði GAJA og nýr tækjabúnaður í Móttöku- og flokkunarstöð tekin í notkun í ágúst 2020.

Miklar breytingar eru í rekstri samlagsins um þessar mundir er snúa að breyttum vinnsluferlum innan þess, en samlagið hættir að urða lífrænan úrgang í Álfsnesi og mun lífrænn úrgangur fara í vinnslu í GAJA, þar sem að molta og metangas er framleitt. Enn sem komið er er lítil reynsla komin á rekstur gas- og jarðgerðastöðina GAJU og mun næsta rekstrarár gefa samlaginu betri mynd af því hver niðurstaðan verður ásamt því að ferlar verði komnir í gott horf.

Árið 2022 mun samlagið hefja útflutning á brennanlegum úrgangi og fyrir lok árs 2023 hætta að urða úrgang á urðunarstaðnum í Álfsnesi. Samlagið hefur unnið markvisst að markaðsþróun metans og ljóst að veruleg eftirspurn er eftir afurðinni í iðnað og stórflutninga. Samningur og viljayfirlýsing um kaup á verulegu magni á metani voru undirrituð á starfsárinu.

Megináhætta og óvissuþættir:

Stefna og breyting stjórnvalda varðandi lög og reglur vegna úrgangsmála hafa veruleg áhrif á rekstur SORPU. Ekki er mikill fyrirsjáanleiki á breytingum sem getur valdið því að SORPA þurfi að bregðast við breyttum ferlum, takmörkunum og reglum um meðhöndlun úrgangs með skömmum fyrirvara. Slíkar breytingar geta valdið auknum kostnaði hjá samlaginu og auknum fjárfestingum.

Samlagið mun hætta urðun í Álfsnesi að fullu fyrir lok ársins 2023 og mun hefja útflutning á úrgangi til orkuvinnslu 2022. Þessum breytingum fylgir mikil óvissa og aukinn kostnaður. Að senda úrgang í brennslu verður að líkindum mun kostnaðarsamara en að urða og mun gjaldskrá samlagsins hækka í beinu samhengi við aukinn kostnað. Þá er gengisáhætta mikil, óvissa um verð frá móttökuaðilum og hugsanlegir skattar og lagabreytingar í Evrópu er snýr að innflutningi á úrgangi.

Fjármögnun og vaxtastig:

Vextir hafa verið lágir síðustu misseri og fari vextir hækkanði ásamt verðbólgu hefur það áhrif á rekstur SORPU. Samlagið er einungis fjármagnað með lánum í íslenskum krónum.

Áhrif COVID-19:

Áhrif faraldurs vegna COVID-19 veirunnar á íslenskt efnahagslíf og fjármáلامarkaði eru víðtæk og óvissa ríkir um framhaldið. Samlagið nýtti úrræði stjórnvalda á árinu m.a. vegna afleiðinga samkomutakmarkana og tímabundinna lokana.

Stjórn SORPU bs. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning samlagsins fyrir rekstrarárið 2020 með undirritun sinni.

Reykjavík, 26. febrúar 2021

Stjórn SORPU bs.:

Framkvæmdastjóri:

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eiganda SORPU bs.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning SORPU bs. („félagið“) fyrir árið 2020. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2020 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda*. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem og á öðrum vettvangi. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru m.a. skýrsla stjórnar sem fylgir ársreikningi, ársskýrsla og önnur ófjárhagsleg upplýsingagjöf. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningsins með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg víska er nokkuð hátt stig víska, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitung við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á áliti okkar á félaginu.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við lýsum því yfir að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.
Reykjavík, 26.febrúar 2021

Theodór S. Sigurbergsson
lögiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2020

	Skýr.	2020	2019
Rekstrartekjur			
Djónustutekjur.....		3.804.730.086	3.838.693.885
Aðrar tekjur.....		3.050.070	9.518.683
	3	<u>3.807.780.156</u>	<u>3.848.212.568</u>
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld.....	14	1.385.225.720	1.198.070.885
Rekstrarkostnaður.....		2.116.145.895	2.277.361.208
Afskriftir.....	2,6	308.502.109	222.565.565
	4	<u>3.809.873.724</u>	<u>3.697.997.658</u>
Hagnaður fyrir fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)		-2.093.568	150.214.910
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld).....	5	(138.830.545)	(52.609.018)
Áhrif hlutdeildarféлага.....	2	-3.208.685	(1.321.587)
		<u>(142.039.230)</u>	<u>(53.930.605)</u>
Tap ársins.....	9	<u>-144.132.798</u>	<u>96.284.305</u>

Efnahagsreikningur

Eignir

	Skýr	2020	2019
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	2, 6		
Gufunes móttökustöð.....		918.112.530	563.936.478
Álfsnes urðunarstöð.....		5.552.523.327	4.919.275.081
Gufunes vélar og tæki.....		898.443.873	883.314.031
Endurvinnslustöðvar.....		392.391.940	408.678.382
		<u>7.761.471.670</u>	<u>6.775.203.972</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:			
Eignarhlutir í öðrum félögum.....	7	21.128.069	24.336.754
Fyrirframgreiddur kostnaður.....		0	0
Bundnar bankainnstæður.....		107.578.190	40.674.566
		<u>128.706.259</u>	<u>65.011.320</u>
Fastafjármunir		<u>7.890.177.929</u>	<u>6.840.215.292</u>
Veltufjármunir			
Skammtímakröfur:			
Viðskiptakröfur.....	2	217.827.698	155.146.186
Aðrar kröfur.....		13.658.378	58.795.814
Kröfur á tengd félög.....	16	353.336.466	237.366.614
Fyrirframgreiddur kostnaður.....		0	150.773.091
Handbært fé:	2		
Bankainnstæður.....		87.238.782	441.568.409
Veltufjármunir		<u>672.061.324</u>	<u>1.043.650.114</u>
Eignir samtals		<u>8.562.239.253</u>	<u>7.883.865.406</u>

31. desember 2020

Skuldir og eigið fé

Eigið fé	Skýr	2020	2019
Stofnfé.....	8	1.386.962.568	886.962.568
Óráðstafað eigið fé.....		2.778.470.144	2.922.602.942
Eigið fé samtals	9	<u>4.165.432.712</u>	<u>3.809.565.510</u>
Skuldbindingar			
Skuldbinding vegna ábyrgðar á urðunarstað..	11	110.395.876	97.726.239
Skuldbinding vegna endurvinnslustöðva.....	12	319.740.706	292.313.989
Skuldbindingar		<u>430.136.582</u>	<u>390.040.228</u>
Langtímaskuldir:			
Skuldir við lánastofnanir.....	10	2.397.630.603	2.571.546.849
		<u>2.397.630.603</u>	<u>2.571.546.849</u>
Skammtímaskuldir:			
Viðskiptaskuldir.....		357.486.382	416.965.640
Skuldir við tengda aðila.....	16	12.991.041	130.325.364
Ýmsar skammtímaskuldir.....		227.272.979	301.061.480
Skammtíma bankalán.....		741.828.871	176.900
Næsta árs afborganir langtímaskulda.....	10	229.460.083	264.183.435
Skammtímaskuldir		<u>1.569.039.356</u>	<u>1.112.712.819</u>
Skuldir samtals		<u>4.396.806.541</u>	<u>4.074.299.896</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u><u>8.562.239.253</u></u>	<u><u>7.883.865.406</u></u>
Veðsetningar og ábyrgðarskuldbindingar.....	13		

Sjóðstreymi 2020

Handbært fé frá (til) rekstri	Skýr.	2020	2019
Frá rekstri:			
Hagnaður af reglulegri starfsemi		(144.132.798)	96.284.305
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir.....	2, 6	308.502.109	222.565.565
Sölutap (hagnaður) fastafjármuna.....		(2.554.648)	(75.575)
Áhrif hlutdeildarféлага.....		3.208.685	1.321.587
Verðbætur.....		56.747.910	24.147.360
Veltufé frá rekstri		<u>221.771.258</u>	<u>344.243.242</u>
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum			
Skammtímakröfur, lækkun (hækkun).....		17.259.163	138.138.110
Skammtímaskuldir, lækkun (lækkun).....		491.049.889	348.836.879
Breytingar á rekstrart. eignum og skuldum		<u>508.309.052</u>	<u>486.974.989</u>
Handbært fé frá (til) rekstrar		<u>730.080.310</u>	<u>831.218.231</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfest í Gufunesi.....	6	(539.045.412)	(888.236.136)
Fjárfest í Álfsnesi og svæðisáætlun.....	6	(776.431.188)	(3.167.106.331)
Fjárfest í endurvinnslustöðvum.....	6	0	0
Söluverð fastafjármuna.....		6.975.000	987.258
Breyting bundinna innstæðna.....		(66.903.624)	40.592.491
Fjárfestingahreyfingar		<u>(1.375.405.224)</u>	<u>(4.013.762.718)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Ábyrgðagjald v/urðunarstaða.....	11	12.669.637	13.590.603
Ný langtímalán.....		0	2.740.000.000
Greiddar afborganir langtímalána.....		(268.401.501)	(202.485.680)
Breyting á skuldbindingum endurvinnslustöðva...		46.727.151	47.533.510
Stofnfjárukning.....	9	500.000.000	199.999.999
		<u>290.995.287</u>	<u>2.798.638.432</u>
Hækkun(lækkun) á handbæru fé.....		(354.329.627)	(383.906.055)
Handbært fé í ársbyrjun.....		441.568.409	825.474.464
Handbært fé lok tímabils.....	2	<u>87.238.782</u>	<u>441.568.409</u>

Skýringar

Starfsemi

1. Fyrirtækið er skráð undir nafninu SORPA bs. í fyrirtækjaskrá og þjóðskrá.

Byggðasamlagið heitir SORPA bs. sem stendur fyrir Sorpeyðing höfuðborgarsvæðisins byggðasamlag. Heimili þess og varnarþing er í Reykjavík. Það er stofnað í samræmi við ákvæði IX. kafla sveitarstjórnarlaga nr. 8/1986 með síðari breytingum (nr. 45/1998) um samvinnu sveitarfélaga við framkvæmd einstakra verkefna.

Tilgangur byggðasamlagsins er að annast meðhöndlun úrgangs sbr. lög nr. 55/2003 fyrir sex sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu, sem öll eru stofnaðilar að því.

Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

2. Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga. Ársreikningurinn er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður í meginatriðum eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Fjárhæðir eru í íslenskum krónum.

Við gerð ársreiknings ber stjórnendum samlagsins að meta ýmsa liði ársreikningsins. Matsaðferðirnar byggja á góðri reikningsskilavenju. Endanlega niðurstaða sem verður við innlausn eða sölu þeirra liða, sem metnir voru, getur orðið önnur en niðurstaða mats stjórnenda.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum samlagsins.

Mat og ákvarðanir

Í samræmi við lög um ársreikninga ber stjórnendum við gerð ársreiknings að meta, draga ályktanir og taka ákvarðanir sem hafa áhrif á eignir, skuldir, tekjur og gjöld á reikningsskiladegi. Það sama gildir um ábyrgð stjórnenda varðandi upplýsingar í skýringum ársreiknings. Við mat og ályktanir byggja stjórnendur á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í lok tímabilsins. Verðbætur og gengismunur sem myndast eru færð í rekstrarreikning.

Skráning tekna

Tekjur eru færðar í ársreikninginn þegar kröfuréttur myndast.

Tekjur af vörusölu og þjónustu eru færðar þegar til þeirra hefur verið unnið. Vörusala er skráð þegar vörur eru afhentar eða verulegur hluti áhættu og ávinning af eignarhaldi flyst yfir til kaupanda. Þjónustutekjur eru færðar þegar þjónustan hefur verið innt af hendi.

Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samlaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundradshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til að niðurlagsverði er náð. Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Gufunes, móttökustöð	5 - 25 ár
Álfsnes og Gas- og jarðgerðarstöð	5 - 50 ár
Vélar og tæki	5 - 10 ár
Endurvinnslustöðvar	0 – 25 ár

Leigðar eignir

Leigusamningar, sem eru með þeim skilmálum að efnislega öll áhætta og ávinningur sem fylgja eignarhaldi á hinum leigðu eignum færast yfir til samlagsins, eru flokkaðar sem fjármögnunarleigusamningar. Við upphaflega skráningu í bókhaldi eru eignirnar færðar á gangvirði eða núvirði lágmarksleigugreiðslna, hvort sem lægra reynist. Á síðari reikningsskiladögum eru eignirnar færðar samkvæmt þeirri reikningsskilaaðferð sem gildir um viðkomandi eignir.

Aðrir leigusamningar teljast til rekstrarleigusamninga og eru hinar leigðu eignir ekki færðar til eignar.

Eignarhlutir í félögum

SORPA bs. á 100% eignarhlut í Metan ehf.. Færð er hlutdeild í tapi ársins en ekki eru gerð samstæðureikningsskil þar sem það hefur óverulega þýðingu fyrir rekstur og efnahag samstæðunnar vegna smæðar sbr. 70. gr. laga nr. 3/2006.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Óbein niðurfærsla viðskiptakrafna nam 6,8 millj. kr. í lok tímabilsins. Afskrifaðar tapaðar viðskiptakröfur á tímabilinu voru 424 þús.

Handbært fé

Sjóður og bankainnstæður teljast til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis.

Rekstrartekjur

3. Rekstrartekjur sundurliðast þannig:

	2020	2019
Móttökugjöld.....	2.619.700.907	2.814.276.433
Endurvinnsluafurðir.....	626.599.110	535.530.156
Endurvinnslustöðvar.....	1.532.229.334	1.285.841.236
Grenndargámar.....	77.714.971	64.866.186
Útseld þjónusta.....	70.026.199	70.023.689
Aðrar tekjur.....	3.050.070	9.518.683
Nytjamarkaður.....	286.374.822	324.991.656
Vinna milli deilda - eigin not.....	(1.407.915.257)	(1.256.835.471)
	<u>3.807.780.156</u>	<u>3.848.212.568</u>

Rekstrargjöld

4. Rekstrargjöld sundurliðast þannig:

	2020	2019
Yfirstjórn og sameiginlegur kostnaður.....	271.962.450	191.230.274
Skrifstofa framkvæmdastjóra.....	149.302.656	150.063.001
Móttöku- og urðunarkostnaður.....	2.896.561.450	2.934.475.548
Grenndargámar.....	77.714.971	64.866.186
Rekstur útleigðs húsnæðis.....	3.643.298	3.365.228
Nytjamarkaður.....	286.374.822	324.991.656
Rekstur endurvinnslustöðva.....	1.532.229.334	1.285.841.236
Vinna milli deilda - eigin not.....	(1.407.915.257)	(1.256.835.471)
	<u>3.809.873.724</u>	<u>3.697.997.658</u>

5. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld sundurliðast þannig:

	2020	2019
Vaxtatekjur og verðbætur.....	2.305.219	26.454.986
Vaxtagjöld og verðbætur.....	(141.078.871)	(79.262.786)
Gengismunur.....	(56.893)	198.782
	<u>(138.830.545)</u>	<u>(52.609.018)</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir

6. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir, sem reiknaðar eru sem fastur árlegur hundraðshluti, greinast þannig:

fjárhæðir í þús. kr.	Álfsnes				Samtals
	Gufunes móttökustöð	urðunarstöð svæðisáætlun	Gufunes vélar og tæki	Endurvinnslustöðvar	
Heildarverð 1.1.2020.....	1.598.497	5.687.499	1.463.458	628.101	9.377.555
Afskrifað áður.....	(819.933)	(767.346)	(795.650)	(219.422)	(2.602.351)
Bókfært verð í upphafi árs....	778.564	4.920.154	667.808	408.679	6.775.204
Viðbót á tímabilinu.....	169.194	776.431	369.852	0	1.315.477
Selt og niðurlagt á tímabilinu.	0	(52.780)	(2.826)	0	(55.606)
Afskrifað á tímabilinu.....	(29.646)	(91.281)	(136.389)	(16.286)	(273.603)
Bókfært verð 31.12.2020.....	918.113	5.552.523	898.444	392.392	7.761.472
Afskriftarhlutföll 12 mán.....	0-2%	0-20%	10-20%	0-4%	

Afskriftir færast eftirfarandi:

Í rekstur.....	308.502
Til lækunar á skuldbindingu vegna endurvinnslustöðva.....	16.286
	<u>324.789</u>

Opinbert mat fasteigna í desember 2020 skiptist þannig í þús. kr.:

	Fasteignamat 31/12/2020	Brunabótamat 31/12/2020	Bókfært virði 31/12/2020
Gufunes, móttökustöð.....	1.339.680	1.705.300	918.113
Álfsnes, Gas- og jarðgerðarstöð.....	251.500	0	5.552.523
Endurvinnslustöðvar.....	268.055	181.940	1.290.836
	<u>1.859.235</u>	<u>1.887.240</u>	<u>7.761.472</u>

Vátryggingarverð véla og tækja byggðasamlagsins nam 3.482,3 millj. kr. samkvæmt mati tryggingafélagsins.

Eignarhlutir í öðrum félögum

7. Eignarhlutir í öðrum félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Metan ehf.....	100%	47.000.000	21.128.069
		<u>47.000.000</u>	<u>21.128.069</u>

Eigið fé

8. Stofnfé sundurliðast þannig:

	Eignar - hluti	Stofnfé 31.12.2020
Reykjavíkurborg	59,0%	818.113.104
Kópavogur.....	15,0%	208.521.776
Hafnarfjörður.....	12,5%	172.886.499
Garðabær.....	6,8%	93.766.647
Mosfellsbær.....	4,5%	62.641.017
Seltjarnarnes.....	2,2%	31.033.525
	<u>100,0%</u>	<u>1.386.962.568</u>

9. Breytingar á eigin fé SORPU bs. greinast þannig:

	Stofnfé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1.1.2020.....	886.962.568	2.922.602.942	3.809.565.510
Innborgað stofnfé.....	500.000.000	0	500.000.000
Hagnaður tímabilsins.....	0	(144.132.798)	(144.132.798)
Eigið fé samtals 31.12.2020.....	<u>1.386.962.568</u>	<u>2.778.470.144</u>	<u>4.165.432.712</u>

Langtímaskuldir:

10. Yfirlit um langtímaskuldir

	Vaxtakjör 31.12.2020	Eftirstöðvar 31.12.2020	Eftirstöðvar 31.12.2019
Íslandsbanki.....	NVT 2,96	900.000.001	994.066.842
Lánasjóður sveitarfélaga.....	NVT 0,85-3,45%	1.689.046.404	1.768.295.157
Eignaleigur.....	ÓVTR 4,2%	38.044.281	73.368.285
		<u>2.627.090.686</u>	<u>2.835.730.284</u>
Næsta árs afborgun langtímaskulda.....		(229.460.083)	(264.183.435)
		<u>2.397.630.603</u>	<u>2.571.546.849</u>

Langtímaskuldir greinast þannig:

	31.12.2020	31.12.2019
Skuldir vegna byggðasamlagsins.....	2.555.299.643	2.720.411.684
Skuldir vegna endurvinnslustöðva.....	71.791.043	115.318.600
	<u>2.627.090.686</u>	<u>2.835.730.284</u>

Afborganir af langtímaskuldum félagsins greinast þannig á næstu ár.

	31.12.2020	2019
01.01.2021 - 31.12.2021.....	229.460.083	264.183.437
01.01.2022 - 31.12.2022.....	230.845.272	221.791.449
01.01.2023 - 31.12.2023.....	212.030.180	223.414.784
01.01.2024 - 31.12.2024.....	201.783.487	206.245.500
01.01.2025 - 31.12.2025.....	757.737.595	828.009.584
Afborgun síðar.....	995.234.069	1.092.085.530
Langtímaskuldir alls.....	<u>2.627.090.686</u>	<u>2.835.730.284</u>

Skuldbindingar

11. Í samræmi við 11. og 31. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, 10 gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs og 17. gr. reglugerðar nr. 738/2003 um urðun úrgangs, tók stjórn SORPU bs. ákvörðun um að leggja á sérstakt gjald á urðaðan úrgang til að uppfylla ákvæði framangreindra laga og reglugerða um ábyrgð á eftirliti og vöktun með urðunarstaðnum í 30 ár eftir að honum hefur verið lokað. Gjaldið leggst á allan urðaðan úrgang frá 16. júlí 2009 að telja. Ábyrgðin er í samræmi við 17. gr. lið b í reglugerð nr. 738/2003.

Til gjalda á tímabilinu eru færðar 8,8 millj. kr. og nemur skuldbinding vegna ábyrgðar á urðunarstað í lok tímabilsins 110,4 millj. kr.

Skuldbindingar utan efnahags:

SORPA bs er með þrjú fasteignaleigusamninga í árslok 2020 og nema skuldbindingar vegna þeirra 54.148.070 kr. Einnig er SORPA bs með tækjaleigusamning og er skuldbinding vegna tækjaleigu í árslok 2020 að fjárhæð 385.259.100 kr. Samtals nema skuldbindingar utan efnahags í árslok 2020 vegna leigusamninga 439.407.170 kr.

Í árslok 2020 eru í gangi tvö dómsmál gegn SORPU bs. Annars vegar, var í júní 2020 þingfest dómsmál sem Björn H Halldórsson höfðaði gegn SORPU bs vegna meintrar ólögætrar uppsagnar. Dómskrafa Björns er að fjárhæð 167.118.104 kr. auk vaxta og dráttarvaxta til greiðsludags. Af hálfu SORPU bs er öllum kröfum hafnað. Hins vegar, var í nóvember 2019 þingfest dómsmál sem Íslenskir aðalverktakar hf. höfðu gegn SORPU bs til heimtu bóta vegna ætlaðra brota byggðasamlagsins á reglum um opinber innkaup. Í stefnunni krefjast Íslenskir aðalverktakar hf. þess að SORPA bs greiði stefnanda bætur, aðallega að fjárhæð 189.427.756 kr. vegna ætlaðs missis hagnaðar við að hafa ekki fengið verkið, en til vara að fjárhæð 43.902.655 kr., sem er sagður vera kostnaður stefnda af þátttöku í útboðinu. SORPA bs krefst sýknu af dómskröfunum, en til vara að þær verði lækkaðar verulega. Íslenskir aðalverktakar hf. hafa fengið dómskvaddan matsmann til þess að láta meta ætlað fjártjón sitt, sú niðurstaða liggur ekki fyrir.

12. Endurvinnslustöðvar eru í eigu sveitarfélaganna og er færð skuldbinding vegna þeirra í bókum SORPU bs. Á móti lánunum sem tekin voru vegna endurvinnslustöðva á SORPA bs. kröfu á hendur sveitarfélögunum og dregst hún frá skuldbindingunni.

	31.12.2020	31.12.2019
Skuldbinding vegna endurvinnslustöðva í ársbyrjun.....	408.678.382	424.964.824
Krafa á sveitarfélögin, vegna langtímalána endurvinnslustöðva, í ársbyrjun.....	(115.318.600)	(158.976.867)
Afskrift á tímabilinu.....	(16.286.442)	(16.286.442)
Vextir og uppreikningur langtímalána.....	(6.811.411)	(9.334.533)
Greiðslur frá sveitarfélögunum.....	49.478.777	51.947.007
Fjárfesting umfram lántöku.....	0	0
	<u>319.740.706</u>	<u>292.313.989</u>

Skuldbindingin sundurliðast þannig:	31.12.2020	31.12.2019
Endurvinnslustöðvar í árslok.....	392.391.939	408.678.382
Langtímalán og áfallnir vextir vegna endurvinnslustöðva.....	(72.651.233)	(116.364.393)
	<u>319.740.706</u>	<u>292.313.989</u>

Skuldbindingin skiptist í hlutfalli við íbúafjölda sveitarfélaga þann 31. desember 2020

		31.12.2020	31.12.2019
Reykjavíkurborg.....	56,42%	180.384.917	164.694.898
Kópavogur.....	16,22%	51.845.955	47.656.342
Hafnarfjörður.....	12,56%	40.165.827	37.653.154
Garðabær.....	7,49%	23.942.184	21.236.379
Mosfellsbær.....	5,33%	17.026.193	15.149.119
Seltjarnarnes.....	1,99%	6.375.630	5.924.096
	100,00%	<u>319.740.706</u>	<u>292.313.989</u>

Veðsetningar og ábyrgðarskuldbindingar

13. Sveitarfélög sem standa að byggðasamlaginu bera einfalda ábyrgð á fjárhagsskuldbindingum þess gagnvart kröfuhöfum. Innbyrðis skiptist ábyrgðin í hlutfalli við íbúafjölda þeirra.

Eignir samlagsins eru ekki veðsettar aðrar en þær sem keyptar eru með fjármögnunarleigu, sjá skýringu 10.

Önnur mál

Laun og launatengd gjöld

14. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	2020	2019
Laun.....	1.098.356.229	951.650.146
Launatengd gjöld.....	<u>286.869.491</u>	<u>246.420.739</u>
Laun og launatengd gjöld samtals.....	<u>1.385.225.720</u>	<u>1.198.070.885</u>
Ársverk	113	113

Laun stjórnar og framkvæmdastjóra námu 33,9 millj. kr. árið 2020 og um 35,4 millj. kr. árið 2019

15. Þóknanir endurskoðenda

Þóknanir endurskoðenda greinast þannig:

	2020	2019
Endurskoðun.....	2.640.995	4.710.123
Önnur þjónusta.....	414.700	5.290.800
Innri endurskoðun.....	<u>3.511.310</u>	<u>2.690.670</u>
Þóknanir endurskoðenda samtals.....	<u>6.567.005</u>	<u>12.691.593</u>

16. Tengdir aðilar eru:

	2020	2020	2020	2020
	Seld þjón. & vörur	Keypt þjón. & vörur	Kröfur	Skuldir
Tengdir aðilar 2020				
Eigendur og dótturfélög þeirra.....	1.837.978.947	147.371.096	264.448.304	12.045.764
Óuppgert vegna endurvinnslustöðva.....			87.460.727	
Óuppgert vegna grenndargáma.....				286.347
Metan ehf. dótturfélag SORPU bs.....	<u>7.373.342</u>	<u>6.267.272</u>	<u>1.427.435</u>	<u>658.930</u>
	<u>1.845.352.289</u>	<u>153.638.368</u>	<u>353.336.466</u>	<u>12.991.041</u>
Tengdir aðilar 2019				
Eigendur og dótturfélög þeirra.....	1.759.016.093	138.365.973	236.409.724	40.987.930
Óuppgert vegna endurvinnslustöðva.....				88.701.351
Óuppgert vegna grenndargáma.....			157.184	
Metan ehf. dótturfélag SORPU bs.....	<u>6.987.289</u>	<u>6.093.966</u>	<u>799.706</u>	<u>636.083</u>
	<u>1.766.003.382</u>	<u>144.459.939</u>	<u>237.366.614</u>	<u>130.325.364</u>

Fylgigögn með ársreikningi 2020

Fimm ára yfirlit samlagsins

17. Fimm ára yfirlit félagsins á verðlagi hvers árs (í þús.kr.):

Rekstur	2020	2019	2018	2017	2016
Rekstrartekjur.....	3.807.780	3.848.213	4.171.039	3.740.026	3.325.556
Rekstrargjöld.....	(3.501.372)	(3.475.432)	(3.431.661)	(3.167.290)	(2.775.873)
Hagnaður f. afskriftir.....	306.409	372.781	739.378	572.736	549.683
Afskriftir.....	(308.502)	(222.566)	(211.160)	(164.256)	(148.414)
Hagnaður f. fjárm. liði.....	-2.094	150.215	528.218	408.480	401.269
Fjármagnsliðir.....	(142.039)	(53.931)	13.937	19.155	17.353
Hagnaður ársins.....	<u>-144.133</u>	<u>96.284</u>	<u>542.155</u>	<u>427.635</u>	<u>418.622</u>

Efnahagur	2020	2019	2018	2017	2016
Fastafjármunur.....	7.890.178	6.840.215	3.217.323	2.406.103	1.694.433
Veltufjármunir.....	672.061	1.043.650	1.414.921	1.453.950	1.538.468
Eignir samtals.....	<u>8.562.239</u>	<u>7.883.865</u>	<u>4.632.245</u>	<u>3.860.053</u>	<u>3.232.901</u>
Eigið fé.....	4.165.433	3.809.566	3.513.281	2.621.126	2.193.491
Skuldbindingar.....	430.137	390.040	348.905	310.817	273.167
Langtímaskuldir.....	2.397.631	2.571.547	188.379	268.962	262.158
Skammtímaskuldir.....	1.569.039	1.112.713	581.679	659.147	504.085
Eigið fé og skuldir samtals.....	<u>8.562.239</u>	<u>4.883.865</u>	<u>4.632.245</u>	<u>3.860.052</u>	<u>3.232.901</u>

18. Kennitölur úr rekstri:

	2020	2019	2018	2017	2016
Veltufjárhlutfall.....	0,43	0,94	2,43	2,21	3,05
Eiginfjárhlutfall.....	48,65%	48,32%	75,84%	67,90%	67,85%
Arðsemi eigin fjár.....	-3,61%	2,63%	17,68%	17,76%	21,10%
Skuldsetningarhlutfall.....	57,56%	67,50%	5,36%	10,26%	11,95%
Ársverk.....	113	113	112	111	107